

Komisja Europejska wszczęła formalne postępowanie przeciwko Facebookowi i Instagramowi na mocy aktu o usługach cyfrowych

Komisja Europejska wszczęła formalne postępowanie przeciwko Facebookowi i Instagramowi na mocy aktu o usługach cyfrowych

Posted on 2024-06-28

30 kwietnia 2024 r. Komisja Europejska wszczęła formalne postępowanie w celu oceny, czy Meta, dostawca Facebooka i Instagrama, mógł naruszyć akt o usługach cyfrowych.

Chodzi o politykę i praktyki Meta związane z oszukańczymi reklamami i treściami

Komisja Europejska wszczęła formalne postępowanie przeciwko Facebookowi i Instagramowi na mocy aktu o usługach cyfrowych

politycznymi. Dotyczą one również niedostępności skutecznego, zewnętrznego narzędzia do prowadzenia dyskursu obywatelskiego w czasie rzeczywistym i monitorowania wyborów przed wyborami do Parlamentu Europejskiego, w kontekście wycofania przez Meta narzędzia CrowdTangle do publicznego wglądu w czasie rzeczywistym bez odpowiedniego zamiennika.

Ponadto Komisja podejrzewa, że mechanizm oznaczania nielegalnych treści w usługach („zawiadomienie i działanie”), a także mechanizm dochodzenia roszczeń przez użytkowników i wewnętrzne mechanizmy rozpatrywania skarg nie są zgodne z wymogami aktu o usługach cyfrowych oraz że istnieją niedociągnięcia w zapewnianiu przez Meta dostępu do publicznie dostępnych danych dla naukowców. Wszczęcie postępowania opiera się na wstępnej analizie sprawozdania z oceny ryzyka przesłanego przez Meta we wrześniu 2023 r., odpowiedziach Mety na formalne wnioski Komisji o udzielenie informacji (dotyczące nielegalnych treści i dezinformacji, dostępu do danych, subskrypcji polityki „noad-ads” i generatywnej sztucznej inteligencji), publicznie dostępnych sprawozdaniach oraz własnej analizie Komisji.

Przewodnicząca Komisji Ursula von der Leyen powiedziała: „Komisja stworzyła środki ochrony obywateli europejskich przed ukierunkowaną dezinformacją i manipulacją ze strony państw trzecich. Jeżeli podejrzewamy, że doszło do naruszenia przepisów, działamy. Ma to miejsce przez cały czas, ale zwłaszcza w czasie demokratycznych wyborów. Duże platformy cyfrowe muszą wywiązać się ze swoich zobowiązań, aby przeznaczyć na ten cel wystarczające zasoby, a dzisiejsza decyzja pokazuje, że poważnie przestrzegamy przepisów. Ochrona naszej demokracji to wspólna walka z państwami członkowskimi. Dziś w Pradze pragnę podziękować premierowi Fiali za jego aktywną rolę w poruszaniu tej kwestii na szczeblu europejskim, a także za uruchomienie przez Belgię nadzwyczajnego mechanizmu wymiany informacji między państwami członkowskimi”.

Obecne postępowania skupią się na następujących obszarach:

Komisja Europejska wszczęła formalne postępowanie przeciwko Facebookowi i Instagramowi na mocy aktu o usługach cyfrowych

- Wprowadzające w błąd reklamy i dezinformacja. Komisja podejrzewa, że Meta nie wypełnia obowiązków wynikających z aktu o usługach cyfrowych, związanych z przeciwdziałaniem rozpowszechnianiu zwodniczych reklam, kampanii dezinformacyjnych i skoordynowanych nieautentycznych zachowań w UE. Rozprzestrzenianie się takich treści może stanowić zagrożenie dla dyskursu obywatelskiego, procesów wyborczych i praw podstawowych, a także dla ochrony konsumentów.
- Widoczność treści politycznych. Komisja podejrzewa, że polityka Meta związana z „podejściem do treści politycznych”, która obniża rangę treści politycznych w systemach rekomendacji Instagrama i Facebooka, w tym w ich kanałach, nie jest zgodna z obowiązkami aktu o usługach cyfrowych. Dochodzenie skoncentruje się na zgodności tej polityki z obowiązkami w zakresie przejrzystości i dochodzenia roszczeń przez użytkowników, a także wymogach oceny i ograniczania zagrożeń dla dyskursu obywatelskiego i procesów wyborczych.
- Niedostępność skutecznego zewnętrznego narzędzia do dyskursu obywatelskiego i monitorowania wyborów w czasie rzeczywistym. Meta jest w trakcie wycofywania „CrowdTangle”, publicznego narzędzia umożliwiającego monitorowanie wyborów w czasie rzeczywistym przez badaczy, dziennikarzy i społeczeństwo obywatelskie, w tym za pomocą wizualnych pulpitów nawigacyjnych na żywo, bez odpowiedniego zamiennika. Jak jednak wynika z niedawnych wytycznych Komisji dla dostawców bardzo dużych platform internetowych w sprawie ryzyka systemowego dla procesów wyborczych, w czasie wyborów należy raczej rozszerzyć dostęp do takich narzędzi. W związku z tym Komisja podejrzewa, że biorąc pod uwagę wycofanie i planowane zaprzestanie działalności CrowdTangle przez Meta, Meta nie zdołała starannie ocenić i odpowiednio złagodzić ryzyka związanego z wpływem Facebooka i Instagrama na dyskurs obywatelski i procesy wyborcze oraz innych zagrożeń systemowych. Komisja zastrzega sobie prawo do oceny charakteru i bezpośredniości szkód i oczekuje, że Meta będzie z nią współpracować. Oczekuje również, że Meta podejmie szybko wszelkie niezbędne działania w celu zapewnienia skutecznej

Komisja Europejska wszczęła formalne postępowanie przeciwko Facebookowi i Instagramowi na mocy aktu o usługach cyfrowych

kontroli publicznej w czasie rzeczywistym swoich usług poprzez zapewnienie odpowiedniego dostępu badaczom, dziennikarzom i urzędnikom wyborczym do narzędzi monitorowania w czasie rzeczywistym treści hostowanych w jej usługach.

- Mechanizm oznaczania nielegalnych treści. Komisja podejrzewa, że mechanizm powiadamiania i działania firmy Meta, który umożliwia użytkownikom powiadamianie o obecności nielegalnych treści w jej usługach, nie jest zgodny z zobowiązaniami wynikającymi z DSA. Wydaje się, że wymogi, zgodnie z którymi mechanizm ten musi być łatwo dostępny i przyjazny dla użytkownika, nie są spełnione. Komisja podejrzewa też, że Meta nie wdrożyła skutecznego wewnętrznego systemu rozpatrywania skarg w celu składania skarg na podjęte decyzje dotyczące moderowania treści.

Jeżeli uchybienia te zostaną udowodnione, stanowiłyby naruszenie art. 14 ust. 1, art. 16 ust. 1, art. 16 ust. 5, art. 16 ust. 6, art. 17 ust. 1, art. 20 ust. 1, art. 20 ust. 3, art. 24 ust. 5, art. 25 ust. 1, art. 34 ust. 1, art. 34 ust. 2, art. 35 ust. 1 i art. 40 ust. 12 aktu o usługach cyfrowych. Komisja przeprowadzi teraz szczegółowe dochodzenie w trybie priorytetowym. Wszczęcie formalnego postępowania nie przesądza o jego wyniku.

Obecne wszczęcie postępowania pozostaje bez uszczerbku dla jakiegokolwiek innego postępowania Komisji. Może ona podjąć decyzję o wszczęciu postępowania w sprawie wszelkich innych zachowań, które mogą stanowić naruszenie na mocy aktu o usługach cyfrowych.

Kolejne kroki

Po wszczęciu formalnego postępowania Komisja będzie nadal gromadzić dowody, na przykład wysyłając dodatkowe wnioski o udzielenie informacji, przeprowadzając rozmowy lub kontrole.

Komisja Europejska wszczęła formalne postępowanie przeciwko Facebookowi i Instagramowi na mocy aktu o usługach cyfrowych

Wszczęcie formalnego postępowania upoważnia Komisję do podjęcia dalszych kroków egzekucyjnych, takich jak środki tymczasowe i decyzje o braku zgodności. Komisja jest również uprawniona do przyjęcia zobowiązań podjętych przez Metę w celu rozwiązania kwestii poruszonych w postępowaniu. DSA nie określa żadnego prawnego terminu zakończenia formalnego postępowania. Czas trwania szczegółowego dochodzenia zależy od kilku czynników, w tym od złożoności sprawy, zakresu współpracy danego przedsiębiorstwa z Komisją i korzystania z prawa do obrony.

Wszczęcie formalnego postępowania zwalnia koordynatorów ds. usług cyfrowych lub jakiegokolwiek inny właściwy organ państw członkowskich UE z ich uprawnień do nadzorowania i egzekwowania DSA w związku z podejrzeniem naruszenia art. 14 ust. 1, art. 16 ust. 1, art. 16 ust. 5, art. 16 ust. 6, art. 17 ust. 1, art. 20 ust. 1, art. 20 ust. 3, art. 24 ust. 5, art. 25 ust. 1 i art. 40 ust. 12.

Kontekst ogólny

25 kwietnia 2023 r. na mocy unijnego aktu prawnego o usługach cyfrowych Facebook i Instagram zostały wyznaczone jako bardzo duże platformy internetowe, ponieważ w obu tych platformach miesięcznie w UE jest ponad 45 mln aktywnych użytkowników. Jako bardzo duże platformy internetowe cztery miesiące od ich wyznaczenia, tj. pod koniec sierpnia 2023 r., Facebook i Instagram musiały zacząć wypełniać szereg obowiązków określonych w akcie o usługach cyfrowych. Od 17 lutego akt o usługach cyfrowych ma zastosowanie do wszystkich pośredników internetowych w UE.

Źródło: komunikat Komisji Europejskiej